

CHANGEMAKER

Toimintakertomus 2017

Hyväksytty jäsenkokouksessa 14.4.2018

1. JOHDANTO	2
2. TOIMINNAN PAINOPISTEET	2
3. HALLINTO JA TALOUS	3
3.1. Jäsenkokous	3
3.2. Tiimi	3
3.3. Työryhmät ja niiden vastuuhenkilöt	4
3.4. Työntekijät	4
3.5. Toimitilat	5
3.6. Talous	5
4. VAIKUTTAMISTOIMINTA	6
4.1. Teemaryhmät: rauha, talous ja ympäristö	6
4.2. Pääkampanja	6
5. KOULUTUS	7
5.1. Changemaker-viikonloput	7
5.3. Vaikuttamistyönkoulutus	9
5.4. Globalistin koulutus	9
5.5. Muu koulutustoiminta	9
5.6. Rauhan tekijät -globaalikasvatusmateriaali	10
6. TAPAHTUMAT	10
6.1. Yleisötapahtumat	10
6.2. Opiskelijatapahtumat	11
6.3. Kirkolliset nuorten tapahtumat	11
6.3. Globaalikasvatukseen liittyvät tapahtumat	12
6.4. Muut tapahtumat	12
7. GLOBALISTI	12
7.1. Globalistin sisältö	13
7.2. Globalistin toimituskunta	13
7.3. Lehden ilmestyminen ja jakelu	13
8. JÄSENASIAT	14
8.1. Jäsenrekrytointi ja jäsenten sitouttaminen	14
8.2. Jäsenmäärän kehitys ja jäsenrekisteriuudistus	15
9. TIEDOTUS	15
9.1. Nettisivut	15
9.2. Sosiaalinen media	16
9.3. Uutiskirje ja sähköpostilistat	16
9.4. Graafinen uudistus ja painotuotteet	16
10. PAIKALLINEN TOIMINTA	17
10.1. Paikallinen toiminta	17
10.2. Paikallisen toiminnan tukeminen	18
11. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	18
11.1. Yhteydenpito Changemaker-verkoston kesken	18
11.2. ACT-allianssin Community of Practice on Youth Participation	19
12. OMIN SANOIN -HANKE	19

1. JOHDANTO

Changemaker on Kirkon Ulkomaanavun (KUA) nuorisoverkosto, joka muuttaa maailmaa kouluttautumalla ja kampanjoimalla kehityskysymyksistä. Näin verkosto toteuttaa myös Kirkon Ulkomaanavun säännöissä säätiön tehtäväksi määritellyjä vaikuttamistoimintaa ja kansainvälisyyskasvatusta.

Changemaker-verkoston toiminnan ytimenä on vapaaehtoisuus ja nuorten osallisuus. Jäseneksi voivat liittyä 13–35-vuotiaat. Verkoston toiminta on nuorista lähtevää ja heidän omaehtoisesti toteuttamaa, mikä näkyy myös vahvasti verkoston päätöksenteossa. Changemakerin toimintaa ohjaavat jäsenkokousten päätökset sekä jäsenkokouksen valitsema, vapaaehtoisista koostuva tiimi.

Verkosto toimii sekä valtakunnallisesti että paikallisesti. Changemaker-ryhmät ovat avoimia kaikille nuorille, ja niiden toiminta perustuu ryhmän jäsenten yhteisiin kiinnostuksen kohteisiin.

Changemakerin keskeinen toimintamuoto on kampanjointi. Vaikuttamistoiminnan pääteemoja ovat rauha, talous ja ympäristö, joihin liittyen Changemaker nostaa esille kehitysmaiden näkökulmaa ja keinoja, miten Suomessa tehtävillä päätöksillä voidaan vaikuttaa ja purkaa epäoikeudenmukaisia rakenteita. Vuonna 2017 pääkampanjateemana oli pakolaisuus.

Kampanjoinnin lisäksi Changemaker lisää tietoisuutta kehityskysymyksistä julkaisemalla omaa, vapaaehtoisten tekemää Globalisti-lehteä sekä toimimalla aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Verkoston tärkeimpiä koulutustapahtumia ovat kaksi kertaa vuodessa järjestettävät Changemaker-viikonloput, jotka kokoavat yhteen nuoria eri puolilta Suomea. Verkosto tuottaa myös globaalikasvatusmateriaalia.

2. TOIMINNAN PAINOPISTEET

Changemakerin strategiassa, joka ulottuu vuoteen 2020, verkoston strategisiksi tavoitteiksi on nostettu: pitkäjänteinen kampanjatoiminta, laaja näkyvyys, vaikuttava paikallistoiminta sekä vapaaehtoisten määrän kasvu.

Vuonna 2017 verkostossa painopisteinä oli etenkin aktiivisten toimijoiden määrän kasvattaminen. Tavoitteena oli, että yhä useampi uusi jäsen löytäisi heti mukaan toimintaan ja itselleen parhaiten sopivan tavan osallistua. Tätä edistettiin kysymällä uusien jäsenten mielenkiinnon kohteita jo liittymislomakkeella sekä olemalla heihin henkilökohtaisesti yhteydessä heti jäsenyyden alkuvaiheessa. Jäseniä liittyi verkostoon vuoden aikana oikein mukavasti, ja etenkin Changemaker-viikonloput ja muut koulutustapahtumat tuntuivat kiinnostavan uusia toimijoita.

Jäsenyydestä käytiin vuoden aikana myös syvällistä keskustelua, jonka pohjalta päädyttiin sääntömuutokseen ja aloitettiin jäsenrekisterin päivittäminen. Tämä oli osa prosessia, jossa jäsenmäärän sijaan halutaan aiempaa enemmän panostaa jäsenyyden laatuun ja toimintamahdollisuuksiin. Vaikka uudistuksen myötä verkoston kokonaisjäsenmäärä tuleekin alkuun laskemaan, tuottaa se toivottavasti jonkin ajan kuluttua uutta kasvua.

Vaikuttamistoiminnan pitkäjänteisyyden ja teemaryhmien asiantuntemuksen vahvistamiseksi verkostossa alkoivat uudet vaikuttamistoiminnan koulutukset ja teemaryhmien toiminta nostettiin myös aiempaa enemmän näkyville Changemaker-viikonlopuissa, joissa järjestettiin paitsi kuhunkin

teemaan liittyvää koulutusta, myös ryhmien tapaamiset, jotta uudet vapaaehtoiset pääsisivät helposti mukaan toimintaan. Paikallisen toiminnan aktivoimiseksi verkostossa tehtiin lukuisia seurakunta- ja kouluvierailuja, joiden tueksi tuotettiin myös uutta globaalikasvatusmateriaalia.

3. HALLINTO JA TALOUS

Changemaker-verkostossa päätösvalta on vahvasti nuorilla, jotka suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa. Vapaaehtoisten näkemykset toiminnasta ratkaisevat niin jäsenkokouksissa kuin verkoston työryhmissä, joiden vastuutehtäviin kuka tahansa jäsen voi hakeutua. Toimintaa tukevat Changemakerin työntekijät, jotka huolehtivat myös verkoston taloudesta.

3.1. Jäsenkokous

Changemakerin jäsenkokoukset järjestettiin Changemaker-viikonloppujen yhteydessä 8.4. Seinäjoella ja 7.10. Kuopiossa. Verkoston jäseniä kutsuttiin paikalle uutiskirjeellä sekä sosiaalisen median kanavien kautta. Kokousten esityslistat liitteineen julkaistiin Changemakerin nettisivuilla, missä ne olivat kaikkien jäsenten nähtävillä. Kokouksissa käsiteltäviä asioita ja dokumentteja oli myös mahdollista kommentoida etukäteen GoogleDocs:n kommenttitoiminnolla.

Kevään jäsenkokouksessa päätettiin sääntömääräisten asioiden lisäksi vuoden 2018 kampanjateemasta sekä keskusteltiin verkoston jäsenyyteen liittyvistä kysymyksistä. Kampanjateemaksi valittiin ympäristöryhmän ehdotuksen pohjalta ruokaturva. Jäsenyyden osalta todettiin, että jäsenrekisterissä olevat noin 2 000 henkilöä ei vastaa verkoston todellista aktiivien lukumäärää, ja että rekisteri on päivittämisen tarpeessa. Samassa yhteydessä keskusteltiin myös jäsenyyden ikärajoista. Vaikka keskustelu kävi vilkkaana ja siinä nostettiin esille erilaisia vaihtoehtoja, jäsenkokous päätti kuitenkin siirtää jäsenyyteen ja jäsenrekisteriin liittyvät asiat tiimin valmisteltavaksi ja päätettäväksi vasta syksyllä.

Jäsenyyteen liittyvä sääntömuutos olikin yksi keskeisimmistä asioista syksyn jäsenkokouksessa ja aiheesta käytettiin puheenvuoroja ahkerasti. Lopulta päätettiin, että jatkossa verkoston jäseniltä tullaan kysymään vähintään viiden vuoden välein heidän halukkuuttaan jatkaa jäsenenä. Tällä tavoin rekisteriä voidaan uudistaa nopeammin ja jäsenmäärä saadaan vastamaan paremmin todellisia toimijamääriä. Kokouksessa myös valittiin Changemakerille uusi puheenjohtaja ja muu tiimi sekä hyväksyttiin toimintasunnitelma vuodelle 2018. Lisäksi keskusteltiin Changemaker-viikonloppujen ajankohtien ja alueellisen kiertojärjestyksen muuttamisesta, mutta päätettiin pitäytyä nykyisessä käytännössä.

Jäsenkokousten päätöksistä tiedotettiin heti kokousten jälkeen Changemakerin tiedotuskanavissa ja kokousten pöytäkirjat julkaistiin tarkistuksen jälkeen nettisivulla.

3.2. Tiimi

Changemaker-verkoston toimintaa ohjaavassa ja tukevassa tiimissä toimi vuoden aikana yhteensä seitsemän henkilöä, jotka valittiin tehtävään vuoden 2016 syksyn jäsenkokouksessa. Verkoston puheenjohtajana toimi Matias Uusisilta ja varapuheenjohtajana Anni Valden. Muita varsinaisia jäseniä olivat koko vuoden ajan Noora Mattila, Jaana Rissanen, Sini Savolainen ja Hanna Ylikangas. Lisäksi Laura Tiitu toimi kevätkaudella tiimin varajäsenenä, mutta hänet elokuussa hänet kutsuttiin mukaan varsinaiseksi jäseneksi jakamaan tiimin tehtäviä.

Tiimi kokoontui vuoden aikana 2-3 viikon välein, paitsi heinäkuussa, jolloin tiimi piti lomaa. Kokouksia pidettiin yhteensä 18. Kokousten puheenjohtajana toimi verkoston puheenjohtaja, sihteerin tehtävät kiersivät kokouksittain. Tiimin kokousten ajankohdat ilmoitettiin nettisivujen tapahtumakalenterissa sekä uutiskirjeessä ja kokousten muistiot julkaistiin jäsenistön luettavaksi nettisivuilla.

Tiimin jäsenet työskentelivät yhdessä, ja lisäksi jokainen vastasi omasta vastuualueestaan. Vastuualueina olivat vaikuttamistoiminta, koulutus ja tapahtumat, jäsenasiat sekä tiedotus. Puheenjohtaja edusti verkostoa tiedotusvälineille ja erilaisissa tapahtumissa. Varapuheenjohtajan tehtävään kuuluivat lisäksi kansainväliset asiat. Vuoden aikana haasteeksi osoittautui paikoin vastuun epätasainen jakaantuminen tiimin jäsenten kesken ja poissaolot kokouksista.

Tiimi järjesti vuoden aikana myös strategiatyöskentelyä. Sipoossa 13.–15.1. pidetyssä mökkiviikonlopussa, jonka tavoitteena oli paitsi tutustua uusiin tiimikavereihin, myös määritellä strategian pohjalta vuoden tärkeimmät tavoitteet ja toimenpiteet, joiden avulla uuden strategian toimeenpano voidaan varmistaa. Verkoston toiminnan kehittäminen jatkui 21.8., jolloin tiimi kokoontui suunnittelemaan seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaa. Loppusyksystä tiimi sai valmiiksi myös verkoston yhdenvertaisuussuunnitelman.

3.3. Työryhmät ja niiden vastuuhenkilöt

Tiimin lisäksi Changemakerin toiminnan suunnittelu ja toteutus tapahtui erilaisissa työryhmissä. Pysyviä työryhmiä olivat vaikuttamistoiminnasta vastaavat teemaryhmät sekä Globalisti-lehden toimituskunta. Uutena aloitti kansainvälisen toiminnan työryhmä. Nämä ryhmät olivat avoimia kaikille verkoston jäsenille ja mukaan saattoi tulla missä vaiheessa vuotta tahansa.

Lisäksi vuoden aikana perustettiin kausiluonteisia työryhmiä. Näitä olivat Changemaker-viikonlopun suunnitteluryhmät sekä keväällä että syksyllä, Sähkö-partioleirille ohjelmaa tuottanut työryhmä ja Rauhan tekijät -materiaalin työryhmä. Kausiluontoisiin ryhmiin löytyi kuhunkin 3-5 hengen innostunut ja sitoutunut porukka verkoston omissa kanavissa viestimällä. Kaikkien näiden ryhmien toiminnasta saatiin hyvää palautetta ja erinomaisia tuloksia.

3.4. Työntekijät

Verkostolla oli kaksi vakituista kokopäiväistä työntekijää, Changemaker-koordinaattoria, sekä yksi määräaikainen projektikoordinaattori. Lisäksi verkostossa työskenteli vuoden aikana kaksi harjoittelijaa. Kirkon Ulkomaanavun ja Changemakerin suhdetta määrittävien yhteistyöperiaatteiden mukaisesti Kirkon Ulkomaanapu palkkasi työntekijät yhteistyössä verkoston kanssa.

Changemaker-koordinaattoreina toimivat vuonna 2017 Jonas Biström ja Sini Tyvi. Changemaker-koordinaattorit toimivat työparina, jossa vastuualueet on jaettu erillisiksi kokonaisuuksiksi, mutta jossa työntekijät voivat hoitaa toistensa tehtäviä tarpeen mukaan. Jonas Biströmin päävastuulla olivat vaikuttamistoiminnan kehittäminen, pääkampanjan ja Globalisti-lehden tukeminen sekä verkoston viestintä. Sini Tyvi vastasi Changemakerin rahoituksesta ja yhteyksistä kirkon kasvatustyöhön sekä tuki verkoston globaalikasvatus- ja paikallisryhmätoimintaa.

Projektikoordinaattorina työskennellyt Elina Mäkilä vastasi verkoston kaksivuotisesta (2016–2017) Omin sanoin -hankkeesta, jonka tavoitteena oli tukea Suomeen turvapaikanhakijoina saapuneita nuoria järjestämällä heille videopajatoimintaa.

Lisäksi verkostossa työskenteli kaksi korkeakouluharjoittelijaa, molemmat kolmen kuukauden ajan: Senja Matilainen koordinoi maaliskuu-toukokuussa verkoston kesäkampanjan valmistelua, ja Veera Planting syys-joulukuussa Rauhan tekijät -globaalikasvatusmateriaalin tuotantoa. Molempien harjoittelijoiden tehtäviin kuului myös avustaminen verkoston tapahtumajärjestelyissä ja päivittäisissä toimistotehtävissä.

3.5. Toimitilat

Changemakerin toimisto sijaitsee Kirkon Ulkomaanavun toimistossa Helsingissä ja verkoston työntekijät ovat osa KUA:n sidosryhmätyön yksikköä. Verkostolla on KUA:n tiloissa käytössään oma toimistohuone ja varastotila. Changemaker-tiimin kokoukset pidettiin yleensä Kirkon Ulkomaanavun toimiston kokoushuoneissa, samoin kuin monien muiden työryhmien kokoukset.

Verkoston tapahtumia järjestettiin eri puolilla Suomea useimmiten evankelis-luterilaisten seurakuntien tiloissa, joita verkoston oli mahdollista saada käyttöönsä joko ilmaiseksi tai alennettuun hintaan. Paikallisryhmät etsivät kukin heille sopivat kokoontumistilat itsenäisesti, mutta myös niistä monet kokoontuivat seurakuntien tiloissa. KUA:n toimiston tilat ovat esteettömät ja myös muissa tiloissa, etenkin suurempien koulutustapahtumien kohdalla, pyrittiin huomioimaan esteettömyys ja hyvä saavutettavuus.

3.6. Talous

Changemaker on taloudellisesti osa Kirkon Ulkomaanapua, joka tarjoaa verkostolle toimitilat ja palkkaa työntekijät. Tiloista ei makseta sisäistä vuokraa. Rahoitusta Changemakerin perustoiminnalle saatiin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitukselta, Opetus- ja kulttuuriministeriöltä sekä Jenny ja Antti Wihurin rahastolta. Lisäksi toiminta-avustuksia saatiin muutamilta ev.lut. kirkon seurakunnilta.

Ulkoasianministeriön kumppanuusjärjestönä Kirkon Ulkomaanapu saa kehitysyhteistyön ohjelmataukea, jolla voidaan toteuttaa myös kehitysviestinnän- ja globaalikasvatuksen hankkeita Suomessa. Tällä perusteella Changemakerin Globalisti-lehden tuottamiseen sekä verkoston pääkampanjan keskeisiin toimintoihin saatiin KUA:n kautta rahoitusta myös Ulkoasianministeriöltä.

Näiden lisäksi verkostolla oli käytössään vuonna 2016 saatu erityisavustus Opetus- ja kulttuuriministeriöltä kaksivuotisen (2016–2017) Omin sanoin -videohankkeen toteuttamiseen.

Verkoston rahoituksen hakemisesta, talouden seurannasta sekä raportoinnista rahoittajille vastasivat koordinaattorit.

Mahdollistaakseen kauempaakin tulevien nuorten osallistumisen valtakunnallisiin kokouksiin ja tapahtumiin, Changemaker korvasi vapaaehtoisilleen julkisilla kulkuneuvoilla tehtyjen matkojen matkakulut kaikkiin tapahtumiin useimmiten kokonaan. Changemaker ei myöskään perinyt osallistumismaksuja tapahtumista. Vastuullisen varainkäytön vahvistamiseksi ja turhien kulujen välttämiseksi verkostossa oli kuitenkin käytössä Changemaker-viikonloppujen osalta peruutusmaksukäytäntö. Linjauksen mukaisesti henkilöt, jotka peruvat osallistumisensa juuri ennen tapahtumaa tai jättävät saapumatta, joutuivat maksamaan 20 euron peruutusmaksun, jolla katettiin kuluja esimerkiksi aterioista, joita ilmoittautuneelle on jo ehditty varata ja joista verkosto joutui maksamaan peruutuksesta huolimatta.

4. VAIKUTTAMISTOIMINTA

Changemakerin tavoitteena on muuttaa maailmaa innostavilla, konkreettisilla ja ajankohtaisilla nuorten itse suunnittelemissa, toteuttamissa ja arvioimissa kampanjoissa. Vaikuttamistoiminnassaan verkosto nostaa esille epäoikeudenmukaisuutta aiheuttavia rakenteita, kehitysmaiden ihmisten näkökulmaa ja keinoja, miten suomalaiset voivat vaikuttaa oikeudenmukaisemman maailman puolesta sekä tavoitella konkreettisia poliittisia parannuksia. Verkoston vaikuttamistoiminnan keskeiset teemat ovat rauha, talous ja ympäristö.

4.1. Teemaryhmät: rauha, talous ja ympäristö

Teemaryhmien tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa Changemakerin kampanjoita sekä muuta vaikuttamistoimintaa. Tavoitteena oli, että ryhmät kokoontuvat lukukausien aikana noin kerran kuukaudessa joko Helsingissä tai muulla paikkakunnalla, mistä ryhmässä on jäseniä.

Pääkampanjavuorossa ollut rauharyhmä kokoontui kevään ajan hyvin aktiivisesti, tammi-helmikuussa lähes viikoittain ja maaliskuussa noin kahdesti kuussa. Kokoontumisissa suunniteltiin alkuvuodesta Koti kunnasta -kampanjaa ja maaliskuusta eteenpäin Pakkomatkat-kampanjaa. Kokoontumisiin osallistui useimmiten 3-6 vapaaehtoista. Syksyllä kampanjoiden päätyttyä kokoontumiset lopahtivat kuitenkin kokonaan.

Ympäristöryhmä kokoontui kevään aikana kahdesti suunnittelukokoukseen ja järjesti huhtikuussa yhden teemaillan. Helmikuuisessa kokouksessa suunnittelussa valmisteltiin kampanjaehdotusta jäsenkokoukselle, jota sitten valinnan jälkeen toukokuussa kokoonnuttiin jatkotyöstämään. Aktiivisempi toimintakausi käynnistyi syksyllä, jolloin ryhmä kokoontui muutaman viikon välein yhteensä kahdeksan kertaa. Kampanjasuunnittelun aikana perehdyttiin tarkemmin vuoden 2018 kampanjaksi valittua ruokaturvateemaa, kartoitettiin mahdollisia vaikuttamiskohteita ja -keinoja, suunniteltiin kampanjan taustamateriaalia ja ideoitiin visuaalista ilmettä. Kokoontumisiin osallistui jokaisella kerralla 3-4 vapaaehtoista.

Teemaryhmistä talousryhmä oli ainoa, joka ei vuoden aikana järjestänyt yhtäkään kokoontumista. Yritystä kokoontumisiin oli kyllä pari kertaa, ja esimerkiksi syksyille oli suunniteltu yritysvastuuteemailta, mutta paikalle ei lopulta saapunut ketään jäseniä kun jopa ryhmän vetäjät olivat estyneitä.

4.2. Pääkampanja

Changemakerin vuoden 2017 vaikuttamistoiminnan pääteemana oli Suomen pakolaispolitiikka. Kunnallisvaalien alla verkosto kannusti lähettämään kirjeitä kunnallisvaaliehdokkaille ja vaatimaan turvapaikan saaneille ja kiintiöpakolaisille tarjottavien kuntapaikkojen määrän lisäämistä. Koti kunnasta -nimeä kantanut kampanja alkoi 11.2. Jyväskylässä pidetyllä koulutuksella, johon osallistui seitsemän verkoston jäsentä, ja kampanjasivut www.kotikunnasta.fi aukesivat maaliskuussa. Alun perin kampanjaan oli suunniteltu myös vetoomusta tai nettisivuille tehtävää listausta, jotka kunnallisvaaliehdokkaat sitoutuvat edistämään kuntapaikkojen lisäämistä, mutta koska Amnesty Internationalin Suomen osasto teki oman kampanjansa hyvin samanlaisella teemalla, ei Changemakerissa nähty järkeväksi lähteä kilpailemaan toisen haastekampanjan kanssa.

Koti kunnasta -kampanjan ainoa tapahtuma järjestettiin 1.4. Jyväskylässä, missä verkoston paikallisryhmä sekä paikalliset Amnestyn aktiivit pitivät kuntapaikka-asiaa esillä keskustan kävelykadulla pidetyssä tempauksessa, joka tavoitti noin sata ihmistä. Tapahtumalle saatiin

mediaosuma, kun Keski-suomalainen teki siitä jutun. Pari viikkoa myöhemmin lehdessä julkaistiin myös paikallisryhmän kirjoittama mielipidekirjoitus aiheesta.

Toukokuussa alkanut verkoston pääkampanja Pakkomatkat puolestaan vaati Suomea lopettamaan turvapaikanhakijoiden pakkopalautukset Irakiin ja Afganistaniin. Kampanja näkyi kesän aikana muutamissa erilaisissa tapahtumissa, kuten Kirkkopäivillä Turussa, Maailma kylässä -festivaalilla Helsingissä, SuomiAreenassa Porissa sekä Mahdollisuuksien toreilla Jyväskylässä ja Forssassa, joista kerättiin yhteensä 444 kampanjakorttia. Suuremman suosion sai kuitenkin kampanjan nettivetoisuus, jonka kautta allekirjoituksia ajankohtaiseen vetoomukseen kertyi yli 1 541 kappaletta. Kampanja päättyi lokakuun alussa, jolloin yhteensä 1 985 kampanjakorttia luovutettiin sisäministeri Paula Risikolle.

Vaikka pakkopalautukset olivat kesän aikana paljon näkyvissä mediassa, Changemakerin kampanjalle ei saatu juurikaan mediahuomiota – osin ehkä muun aiheeseen liittyvän tiedotuksen takia. Pakkomatkat-kampanjan ainoaksi varsinaiseksi mediaosumaksi jäikin siis Maailma.netin tekemä uutinen kampanjavetoomuksesta. Sen pohjana oli Changemakerin maailman pakolaispäivänä julkaistu tiedote.

Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että vuoden 2017 kampanjointi jäi aiempia vuosia huomattavasti vaisummaksi. Vaikka aihe oli hyvin ajankohtainen, toisaalta muiden järjestöjen aktiivisuus aiheessa vei mediatilaa ja aiheutti myös pohdintaa siitä, onko Changemakerin järkevää yrittää järjestää kilpailevaa toimintaa, vai enemmän tyytyä liittymään mukaan isompien järjestöjen ja kampanjakoalitioiden vetoomuksiin. Joiltakin paikallisilta toimijoilta saatiin myös viestiä, että sekä kuntapaikka- että pakkopalautusteema koettiin varsinkin pienillä paikkakunnilla liian vaikeiksi pitää esillä niihin liittyvien monimutkaisten rakenteiden sekä aiheiden herättämien voimakkaiden tunteiden ja poliittisen ilmapiirin takia. Tästä kertoo ehkä myös se, että ensimmäistä kertaa Changemakerin historiassa nettivetoomuksen nimimäärä ylitti kasvatusten kerättyjen kampanjakorttien määrän. Aiemmin nimittäin juuri kasvatusten tapahtunut kampanjointi erilaisissa tapahtumissa on ollut verkoston vahvuus, kun taas nettivetoisuus on ollut sivuroolissa. Tällä kertaa ajankohtainen nettivetoisuus levisi erittäin hyvin erilaisissa turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten asemaa edistävien verkostojen parissa ja sosiaalisessa mediassa.

5. KOULUTUS

Changemakerin vaikuttamistoiminnan pohjana on kouluttautuminen verkoston teemoista ja siitä, miten niihin vaikutetaan. Verkoston koulutustoiminnan tavoitteena oli innostaa yhä useampia nuoria mukaan kampanjatoimintaan ja lehtityön pariin, tarjota mahdollisuus kehittää omaa asiantuntemustaan sekä oppia uusia taitoja.

5.1. Changemaker-viikonloput

Verkoston vuoden tärkeimpiä koulutustapahtumia olivat Changemaker-viikonloput, jotka järjestettiin 7.-9.4. Lankarin leirikeskuksessa Seinäjoella sekä 6.-8.10. Poukaman leirikeskuksessa Kuopiossa. Tapahtumapaikat oli valittu alueellista tasa-arvoa toteuttavan kiertojärjestyksen perusteella ja huomioiden mahdollisimman toimivat liikenneyhteydet eri puolilta Suomea. Tapahtumien ohjelmat olivat monipuolisia sisältäen eritasoisia koulutuksia sekä menetelmiä asiantuntijaluennoista luoviin ja toiminnallisiin työpajoihin.

Kevään Changemaker-viikonloput ohjelmassa näkyi pääkampanjan teema eli pakolaisuuteen ja turvapaikanhakijoihin liittyvät kysymykset. Teemaan virittäydettiin lyhyellä Omin sanoin -

videonäytöksellä, jonka yhteydessä keskusteltiin filmien herättämistä ajatuksista. Omista kokemuksistaan vapaaehtoisena Kreikassa pakolaisten parissa tehtävässä työssä sekä Kirkon Ulkomaanavun työstä Jordanian pakolaisleireillä kertoi seurakuntapastori Henna Salo. Hänen mukanaan vieraaksi saatiin myös kolme turvapaikanhakijaa Irakista ja Afganistanista, jotka kertoivat taustoistaan ja turvapaikkaprosessista Suomessa. Muita koulutusten teemoja viikonlopun aikana olivat vaikuttaminen ympäristökysymyksiin sekä verot, maailmankauppa ja kehitysapu - koulutukset, joita pitivät verkoston työntekijät, yhteistyössä Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton ja Reilun Kauppa ry:n kanssa toteutettu Reilut seurakunnat -koulutus sekä Charlie's Surfing Teamin sarjakuvapaja. Sunnuntaina tapahtumaan saatiin vieraaksi vielä Kirkon Ulkomaanavun kansainvälisentyön johtaja Tomi Järvinen, joka kertoi nuorten asemasta ja mahdollisuuksista kehitysmaissa.

Syksyn viikonlopussa keskeisenä teemana näkyi jo valmisteilla olleen vuoden 2018 kampanjateeman mukaisesti ruokaturva. Kaikille yhteisen koulutuksen puhujavieraaksi saatiin tutkija Kaisa Karttunen, joka tarjosi aiheeseen erilaisia näkökulmia ja vaikuttamisideoita. Muita ohjelmaosuuksia olivat Norjan Changemakerin edustajan pitämä koulutus talousteemaisesta vaikuttamisesta, jota Norjassa on menestyksekkäästi tehty, rauhakoulutukset Peace United-teemalla Kirkon Ulkomaanavun väkivaltaista radikalisaatiota ehkäisevästä työstä sekä koulutus 2250-päätöslauselmasta Nuoret, rauha ja turvallisuus, somepaja, New Horizons - monikulttuurisuuspelejä sekä kevään viikonlopusta toivottu toinen Charlie's Surfing Teamin sarjakuvapaja.

Changemaker-viikonloppujen suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi verkoston vapaaehtoisista koottu työryhmä yhdessä toisen koordinaattorin kanssa. Etenkin tapahtumien ohjelma oli vahvasti vapaaehtoisten itse ideoimaa ja toimintaa kehitettiin vuoden aikana aiemmista tapahtumista saadun palautteen perusteella. Keskeisenä uudistuksena syksyllä otettiin käyttöön monia yhdenvertaisuutta edistäviä käytäntöjä, kuten vessojen merkitseminen sukupuolineutraaleiksi ja sukupuolen moninaisuuden huomioiminen myös majoitusjärjestelyissä ja saunavuoroissa. Changemaker-viikonloppujen käytännön kokemusten ja uudistusten pohjalta luotiin myös verkoston oma yhdenvertaisuusohje.

Changemaker-viikonlopuista tiedotettiin aktiivisesti verkoston omissa viestintäkanavissa, somessa ja tapahtumapaikkojen lähiseurakuntiin. Mainokset houkuttelivat mukaan paljon uusia kiinnostuneita sekä ilmoittautumaan tapahtumaan että verkoston jäseniksi. Molempien tapahtumien tavoitteena oli 30 osallistujaa. Vaikka kevään viikonlopun osallistujamäärässä jäätiin viime hetken perumisten jälkeen 24 henkilöön, syksyllä osallistujia oli muutamista peruutuksista huolimatta yhteensä 35, joista 31 osallistui koko viikonlopun ja neljä lauantaipäivän ajan. Osallistujia tapahtumiin saapui Espoosta, Helsingistä, Joensuusta, Jyväskylästä, Järvenpäästä, Kuopiosta, Lappeenrannasta, Lopelta, Oulusta, Seinäjoelta, Tampereelta ja Turusta.

Molemmista viikonlopuista saatiin hyvää palautetta. Kiitosta saivat etenkin puhujavieraat ja mielenkiintoiset koulutukset, jotka huomioivat sekä aloittelevat että jo pidempään toiminnassa mukana olleet maailmanmuuttajat. Kehittämisideoita toivottiin aiempaa enemmän toiminnallisuutta ja esimerkiksi teemoihin liittyviä pelejä. Myös paikallisesta toiminnasta ja siihen liittyvistä toimintaideoista toivottiin enemmän tietoa Changemaker-viikonloppuihin, jotta niiden innostamana olisi helpompi lähteä mukaan tai toteuttamaan toimintaa.

5.2. Teemaillat ja asiantuntijavierat

Lisätäkseen jäsenistönsä tietoisuutta etenkin rauhaan, talouteen ja ympäristöön liittyvistä kysymyksistä ja vaikutuksista kehitysmaissa, Changemakerin teemaryhmät järjestivät vuoden

aikana muutamia koulutusiltoja, joihin ne kutsuivat asiantuntijavieraita kertomaan ajankohtaisista aiheista.

Ympäristöryhmä järjesti vuoden aikana kaksi teemailtaa: 22.4. Jyväskylässä pidetyssä Reilu suklaa -elokuvanäytöksessä yhteistyökumppaneita olivat Jyväskylän paikallisryhmä ja Eettisen kaupan puolesta ry, jonka kampanjakoordinaattori Anna Härri piti aiheesta myös alustuksen. 1.11. Helsingissä pidetyssä ruokaturva-teemaillassa alustamassa oli puolestaan tutkija Ville Lähde. Rauha- ja talousryhmä eivät järjestäneet teemailtoja.

5.3. Vaikuttamistyönkoulutus

Innostaakseen yhä uusia nuoria mukaan vaikuttamistoimintaan, Changemaker järjesti syksyn aikana kaksi vaikuttamistyön peruskoulutusta. 28.10. Helsingissä pidettyyn koulutuspäivään osallistui kolme ja 5.12. AdobeConnect-ohjelmalla toteutettuun nettikoulutukseen kaksi vapaaehtoista. Vaikka osallistujamäärät jäivät pieniksi, koulutukset kiinnostivat etenkin verkoston uusia jäseniä, mikä oli positiivista. Kouluttajana toimi molemmilla kerroilla Changemaker-koordinaattori Jonas Biström. Koulutuksien tavoitteena oli antaa osallistujille valmiuksia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja motivoida toimintaan joko Changemaker-verkostossa tai muualla yhteiskunnassa.

5.4. Globalistin koulutus

Jotta vapaaehtoiset taustasta riippumatta voisivat mahdollisimman helposti osallistua Globalisti-lehden tekoon, järjestettiin vuoden aikana kolme lehtityökoulutusta.

Helmi- ja syyskuussa Helsingissä pidetyt koulutukset koostuivat molemmilla kerroilla kahdesta osasta: ensimmäinen osa oli lehtityön peruskurssi etenkin uusille toimituskuntalaisille, ja siinä opittiin, miten lehteä tehdään, millainen on hyvän artikkelin rakenne sekä millaisia kuvia lehdessä tulee olla. Toinen osa oli journalistista toimintaa syventävä jatkokoulutus.

18.2. pidetyssä koulutuksessa kouluttajana toimi Kirkon Ulkomaanavun tiedottaja Ulla Kärki, ja tuolloin syventävässä osiossa aiheena olivat kertomuksellisuus sekä haastattelutekniikka ja haastattelujen käyttö juttujen pohjana. Toimituskunnan työn syksyllä aloittaneessa koulutuksessa 9.9. kouluttajana oli toimittaja Hanna Nikkanen, joka johdatteli pohtimaan, miten abstrakteista ja hankaliksikin koetuista aiheista tehdään selkokielistä, ymmärrettävää ja innostavaa journalismia. Keväällä koulutukseen osallistui viisi ja syksyllä kuusi vapaaehtoista. Osallistujista suurin osa liittyi myös aktiivisesti mukaan toimituskunnan työhön ja oli mukana tekemässä seuraavaa lehteä.

Toimituskuntaan innostaneiden lehtityön peruskoulutusten lisäksi 21.10. järjestettiin editointikoulutus, jonka tavoitteena oli kehittää lehden tekoon osallistuneiden oikoluku- ja toimitustaitoja. Kouluttajana toimi Poliitikasta-verkkolehden toimituspäällikkö, kielenhuoltovinkkejä lehdessä julkaiseva Maija Lähteenmäki. Editointikoulutukseen innostui mukaan ensimmäisellä kertaa neljä toimituskuntalaista, jotka pitivät tapahtumaa erittäin hyödyllisenä ja vastaavia koulutuksia toivottiin järjestettävän myös jatkossa.

5.5. Muu koulutustoiminta

Changemaker teki globaalikasvatusta myös järjestämällä toiminnallisia työpajoja erilaisissa nuorten tapahtumissa sekä vastaamalla seurakunta- ja kouluvierailupyyntöihin. Paikallisryhmiä kannustettiin myös itse mainostamaan ja tekemään vierailuja. Vuoden 2017 vierailuja tehtiin yhteensä 19, joista kahdeksan kouluissa Helsingissä, Kirkkonummella ja Jyväskylässä sekä 11 seurakunnissa Espoossa, Haminassa, Jyväskylässä, Seinäjoella, Tampereella ja Vaasassa.

Seurakuntavierailujen pohjana toimivat useimmiten Changemakerin tuottamat Rippikoulupaketti maailmanmuuttajille -oppaan toiminnalliset harjoitteet, kouluvierailuilla puolestaan hyödynnettiin vaikuttamistoiminnan materiaaleja ja verkoston yleisesittelyä. Toteuttajina olivat kahdeksan vapaaehtoista, joista yksi innostunut teki useita vierailuja. Kahdessa suurelle rippikouluryhmälle toteutetussa ohjelmassa oli mukana myös verkoston koordinaattori Sini Tyvi. Kirkkonummella toteutetut kaksi vierailua olivat ruotsiksi, ja niillä kouluttajana toimi koordinaattori Jonas Biström. Ryhmäkoot vierailuilla vaihtelivat 15 henkilöstä yli 100 hengen ryhmiin, ja osa vierailuista koostui myös useita kertoja toteutetuista työpajoista, joihin osallistui päivän aikana jopa 300 nuorta. Yhteensä seurakunta- ja kouluvierailuilla tavoitettiin vuoden aikana noin 1200 nuorta.

Vierailutoiminnasta saatiin erittäin hyvää palautetta, mistä kertoo myös toistuvat pyynnöt joistakin kouluista ja seurakunnista. Myös vierailuja tehneet vapaaehtoiset kokivat työpajojen pitämisen mielekkäänä ja innostavana.

5.6. Rauhan tekijät -globaalikasvatusmateriaali

Keväällä 2017 Changemaker sai kutsun mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan Suomen ev.lut. kirkon kasvatustyön teemavuosia 2018–2019, joiden aiheena on rauha. Kutsun innoittamana verkosto päätti tuottaa uuden rauhateemaisen globaalikasvatusmateriaalin, jonka avulla vapaaehtoiset voisivat tehdä koulu- ja seurakuntavierailuja tulevina vuosina ja jota voitaisiin jakaa myös nuorisotyöntekijöille.

Rauhateemaisen materiaalin tekeminen alkoi syyskuussa ja sitä koordinoi verkostoon palkattu harjoittelija. Työryhmään liittyi viisi vapaaehtoista eri puolilta Suomea. Lisäksi sisältöideoita saatiin muutamilta muilta vapaaehtoisilta. Työryhmä kokoontui syksyn aikana neljä kertaa ideoimaan materiaalin sisältöä, harjoitteita ja kuvitusta. Kokoontumisten aikana sovittiin myös tehtävänjaosta ja testattiin jo olemassa olevia sisältöjä. Joulukuussa painosta saatiin Rauhan tekijät -opas, joka sisältää tietoa rauhan eri ulottuvuuksista, toiminnallisia harjoitteita, valmiita oppituntisuunnitelmia sekä hartauksia. Materiaalia painettiin suomeksi 2 000 ja ruotsiksi 200 kappaletta. Lisäksi koko aineisto on ladattavissa Changemakerin nettisivuilta pdf-tiedostona.

Innostaakseen vapaaehtoisia uuden materiaalin käyttöön, Changemaker järjesti myös 2.12. Jyväskylässä koulutuksen oppaan sisällöistä ja vierailujen tekemisestä. Kouluttajana toimi materiaalin tuotantoa koordinoanut harjoittelija Veera Planting, ja siihen osallistui neljä verkoston jäsentä.

6. TAPAHTUMAT

Omien koulutus- ja kampanjatapahtumiensa lisäksi Changemaker osallistui muiden tahojen järjestämiin tilaisuuksiin. Erilaisten tapahtumien kautta tavoitettiin erilaisia kohderyhmiä. Tapahtumaosallistumisen tavoitteena oli ihmisten kohtaaminen, Changemakerin valtakunnallisen tunnettuuden lisääminen, uusien jäsenten rekrytoiminen, kampanjointi ja vetoomusten kerääminen.

6.1. Yleisötapahtumat

Osana pääkampanjaansa Changemaker osallistui muutamiin yleisötapahtumiin, joissa ensisijaisena toimintona oli esitellä verkoston vaikuttamistavoitteita ja kerätään allekirjoituksia Pakkomatkat-kampanjavetoomukseen. Tällaisia tapahtumia olivat Kirkkopäivät 19.–20.5. Turussa, Maailma kylässä -festivaali 27.–28.5. Helsingissä, SuomiAreena 10.–14.7. Porissa sekä

Mahdollisuuksien torit 19.8. Jyväskylässä ja 2.9 Forssassa. Tapahtumista kerättiin yhteensä 444 kampanjavetoomuskorttia. Parhaiten väkeä tavoitettiin Maailma kylässä -festareilla, mistä kortteja kertyi 395 kappaletta ja lisäksi verkostoon liittyi 13 uutta jäsentä. Muissa tapahtumissa tavoitavuus jäi melko vähäiseksi, mutta kampanjateemasta käytiin kuitenkin laadukkaita keskusteluja. Maailma kylässä oli myös eniten verkoton vapaaehtoisia innostanut tapahtuma, ja siellä päivysti yhteensä 11 jäsentä, joista osa molempina päivinä, sekä lisäksi kolme verkoston työntekijää. Muissa tapahtumissa Changemakerista oli kertomassa 1-3 henkilöä.

6.2. Opiskelijatapahtumat

Verkoston jäsenrekrytointin kannalta oleellinen kohderyhmä ovat opiskelijat, joiden tavoittamiseksi paikallisryhmiä kannustettiin osallistumaan oppilaitosten avajais tapahtumiin, teemapäiviin ja kehitysyhteistyötapahtumiin, joissa järjestöillä on mahdollisuus esitellä toimintaansa. Yliopiston tapahtumista innostuttiin Jyväskylän paikallisryhmässä, joka osallistui 30.8. järjestetyille yliopiston avajaismessuille, 18.10. kehitysyhteistyöviikon toritapahtumaan ja lisäksi oli mukana 26.10. pidetyssä yliopiston SDG4-seminaarissa, joka käsitteli koulutusta ja kehitystä. Tapahtumissa tavoitettiin yhteensä noin 300 opiskelijaa ja uusia jäseniä saatiin 16.

Changemaker osallistui myös Taitajat2017 SM-kilpailutapahtumaan 18.5. Helsingissä, missä Changemakerin piste oli osa ev.lut. kirkon messuosastoa ja verkosto esitteli teematoimintaansa sekä pyysi osastolla vierailevia äänestämään, mitä verkoston vaikuttamisteemoista pitää tärkeimpänä. Taitaja-tapahtumassa verkostosta kertoi kolme vapaaehtoista ja siellä tavoitettiin etenkin ammattikouluissa opiskelevia nuoria. Yläkoululaisia ja lukiolaisia tavoitettiin puolestaan Haapavedellä 3.2. pidetyssä Ratrice-toimintapäivässä sekä Jyväskylässä 31.5. järjestetyssä ToukoFestissä. Haapavedellä tapahtumaosallistumisesta vastasivat neljä paikallisryhmän aktiivia ja Jyväskylässä kaksi. Tapahtumissa tavoitettiin yhteensä 600 nuorta.

6.3. Kirkolliset nuorten tapahtumat

Changemaker näkyi vuoden aikana myös erilaisissa kirkollisissa nuorten tapahtumissa, joissa verkostolla oli mahdollisuus tavoittaa laajasti eri puolelta Suomea saapuvia, pääasiassa 15–20-vuotiaita nuoria. Tapahtumanäkyvyyden tavoitteena oli rekrytoida verkostoon uusia jäseniä, esitellä verkoston toiminta- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä innostaa nuoria maailmanmuuttajiksi.

Suomenkielisistä tapahtumista Changemaker oli mukana Yhden hinnalla -tapahtumassa 5.5. Tampereella, Kirkko 2025 – nuorten tulevaisuusseminaarissa 6.5. Tampereella sekä Maata näkyvissä -festivaalilla 17.–19.11. Turussa. Yhden hinnalla -tapahtumassa verkostolla oli oma piste, missä havainnollistettiin maailman epäoikeudenmukaisuutta jakamalla karkkeja sen mukaan, minkä valtion nimen osallistuja nosti hatusta ja mikä kyseisessä maassa asuvan henkilön keskimääräinen elintaso on suhteessa muuhun maapallon väestöön. Pisteellä vieraili noin sata nuorta, joiden keskuudessa karkkien epäoikeudenmukaiseksi koettu jakautuminen herätti keskustelua.

Kirkko 2025 -seminaarissa Changemaker oli mukana järjestäjänä yhdessä Nuori Kirkko ry:n, NAVI-verkoston ja Kirkon kasvatus- ja perheasiain yksikön kanssa. Tapahtumassa seurakuntien lähettämät noin 60 nuorta keskustelivat tulevaisuuden kirkosta ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksista neljässä eri työpajassa, joista Changemaker oli vetämättä Kirkko osana (muuta) yhteiskuntaa -nimistä pajaa. Lisäksi verkostolla oli tapahtumassa materiaaliopöytä.

Kirkollisista nuorten tapahtumista parhaiten Changemakerin kohderyhmää tavoitettiin Maata näkyvissä -festareilla, missä nuoria kannustettiin tekemään verkoston pisteellä arkipäiväisiä lupauksia joiden kautta voi muuttaa maailmaa. Lupauksia kertyi viikonlopun aikana useampi sata,

minkä lisäksi tapahtumasta liittyi verkostoon peräti 50 uutta jäsentä. Tapahtumassa Changemakeria esitteli kuusi vapaaehtoista ja kaksi työntekijää. Muissa tapahtumissa esittelijöitä oli vain yksi.

Verkosto osallistui lisäksi kahteen suurimpaan ruotsinkieliseen kirkolliseen nuorten tapahtumaan, joissa esittelijänä toimi Changemaker-koordinaattori. Ungdomens Kyrkodagar 19.–22.1. Karjaalla kokosi reilusti yli sata nuorta Porvoon hiippakunnan seurakunnista. Changemaker piti tapahtumassa esittelypöytää ja puheenvuoron kokoussalissa. Höstdagarna-tapahtumassa 4.11. Akaan Toijalassa Changemakerin pisteellä pääsi puolestaan äänestämään mielestään tärkeintä Changemakerin vaikuttamisteemoista. Äänestämässä kävi 150 nuorta. Uusia jäseniä ruotsinkielisistä tapahtumista saatiin 17.

6.3. Globaalikasvatukseen liittyvät tapahtumat

Changemaker osallistuu vuosittain myös tapahtumiin, joissa tavoitetaan nuorten kanssa työskenteleviä. Vuonna 2017 merkittävin tällainen tapahtuma oli Nuori2017, joka kokosi yhteen kuntien, seurakuntien ja järjestöjen nuorisotyötä tekeviä 27.–29.3. Tampereelle. Changemakerilla oli tapahtumassa oma esittelypiste, jolla jaettiin verkoston globaalikasvatusmateriaaleja sekä kerrottiin paikallisesta toiminnasta. Materiaaleista nuorisotyöntekijöitä taustasta riippumatta kiinnosti etenkin Rippikoulupaketti maailmanmuuttajille sen sisältämän Take a Step Forward -rooliharjoitteen ja -korttien takia. Rippikoulupakettia jaettiin tapahtuman aikana yhteensä 190 kappaletta ja sen ohella Opas toimitaan -materiaalia 160 kappaletta. Nuorisotyöntekijöitä pisteellä kohdattiin kaikkiaan noin 230. Arkipäiville osuneessa tapahtumassa verkostoa edustivat kaksi koordinaattoria. Changemakerilla järjesti Nuori2017-tapahtumassa myös Maailmankansalaisen ABC -työpajan yhdessä Kepan kanssa.

6.4. Muut tapahtumat

Keväällä Changemaker sai mielenkiintoisen yhteispyynnön Uudenmaan partiopiiriltä, joka kutsui verkoston mukaan toteuttamaan ohjelmaa Sähkö-leirillensä. Yhteistyöpyyntö oli jatkoa edelliskesän osallistumiselle Roihu-suurleirille. Vuorokauden mittaisen ohjelman suunnittelua varten koottiin tehtävään sitoutunut työryhmä, johon liittyi kolme vapaaehtoista ja koordinaattori. Työryhmä kokoontui maaliskuusta eteenpäin yhteensä kahdeksan kertaa ja lopputuloksena syntyi Täydellinen maailma -nimeä kantanut roolipeli, jonka kaksi vapaaehtoista ja koordinaattori toteuttivat 17.–18.7. Hangossa järjestetyllä Sähkö-leirillä.

Vuorokauden mittaisen roolipelin aikana kolmea toisiaan vastaan kisannutta joukkuetta pyrkivät kukin rakentamaan omia valtioitaan. Pelin aikana valtiot kävivät kauppaa keskenään, kehittivät oma tuotantoa ja talouttaan, sekä äänestivät vaaleissa. Valtiot joutuivat myös ratkomaan yhdessä erilaisia kansainvälisiä ja paikallisia kriisejä. Pelin tarkoituksena oli herättää ajatuksia valtioiden kansainvälisestä vastuusta sekä opettaa osallistujille, että elämme yhteisellä maapallolla, jossa kansakunnat eivät selviä yksin. Peliin osallistui 18 nuorta, joista viisi liittyi Changemakerin jäseneksi. Pelistä saatu palaute oli myös erittäin positiivista.

7. GLOBALISTI

Globalisti on Changemakerin oma lehti, joka käsittelee verkoston teemoja ja muita ajankohtaisia kehityskysymyksiä sekä pitää esillä kestävästä elämäntapaa. Lehden tavoitteena on lisätä nuorten tietoisuutta näistä aiheista ja innostaa heitä toimimaan oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

7.1. Globalistin sisältö

Lehdestä ilmestyi vuonna 2017 kaksi numeroa. Globalistin 1/2017 teemana oli pääkampanjan mukaisesti pakolaisuus. Jutuissa käsiteltiin mm. mitä on pakolaisuus, murrettiin maahanmuuttokysymyksiin liittyviä myyttejä, kerrottiin suomalaisten syistä muuttaa maasta, tarinoita perheenyhdistämisestä Suomessa, vapaaehtoistyöstä pakolaisten parissa Kreikassa sekä maansisäiseen pakolaisuuteen liittyvistä kysymyksistä.

Lehdessä 2/2017 teemana oli naiset ja kehitys. Tämä numero sisälsi juttuja vahvoista naisista, jotka haluavat muuttaa maailmaa, mutta myös haasteista, joita naiset etenkin kehitysmaissa kohtaavat sekä hyviä uutisia, joiden kautta naisten asema on jo parantunut. Lehdessä käsiteltiin myös naisten roolia sodassa ja rauhassa, asemaa Lähi-idässä, naisten kokemaa seksuaalista häirintää etenkin Meksikossa sekä naisten silpomisen vastaista työtä.

Molemmissa lehdissä esiteltiin lisäksi Changemakerin toimintaa, haastateltiin nuoria maailmanmuuttajia, jotka toimivat innostavina esimerkkeinä myös muille, julkaistiin elokuva- ja kirja-arvosteluja sekä toimintavinkkejä. Globalisti ilmestyi pääasiassa suomen kielellä, mutta lehden lopussa oli myös parin aukeaman mittainen ruotsinkielinen osio, jossa oli artikkeleita sekä lehden pääteemaan että Changemakerin toimintaan liittyen.

7.2. Globalistin toimituskunta

Globalistin sisällön suunnittelusta ja tuotannosta vastasi vapaaehtoisista koostuva toimituskunta, jonka kokoontumisista tiedotettiin Globalistin omalla sähköpostilistalla sekä Facebook-ryhmässä. Toimituskunta oli avoin kaikille verkoston jäsenille. Uusien tekijöiden innostamiseksi lehden suunnitteluvaiheessa järjestettiin lehtityökoulutusta.

Toimituskunta kokoontui säännöllisesti lehden teon eri vaiheissa. Kokoontumiset pidettiin pääasiassa Helsingissä, mutta kokouksiin oli aina mahdollista osallistua myös etänä Skypen kautta. Vuoden ensimmäisen lehden tekemisessä oli mukana yhdeksän vapaaehtoista. Heidän työnsä oli alkanut jo syksyllä 2016 ja tavoitteena oli, että lehti olisi valmistunut tammikuuksi 2017. Ensimmäisen lehden viivästyksistä huolimatta, numeron 2/2017 tekeminen alkoi helmikuussa ja työhön osallistui yhteensä 16 verkoston jäsentä. Syyskuussa 2017 ryhdyttiin jälleen tekemään vuoden 2018 ensimmäistä numeroa. Tähän toimituskuntaan liittyi mukaan 11 vapaaehtoista.

Toimituskunnan työtä sekä lehden suunnittelua koordinoi Changemakerin jäsenkokouksen valitsema päätoimittaja, jolle maksettiin pieni lehtikohtainen palkkio. Päätoimittaja vastasi lehden sisällöstä sekä ohjaasi ja motivoi toimituskunnan jäseniä. Päätoimittajaa avusti niin ikään jäsenkokouksessa valittu toimitussihteeri, joka vastasi osaltaan lehden aineiston hallinnasta. Koko toimituskuntaa tuki lisäksi tiimin tiedotusvastaava sekä Changemakerin työntekijä, joka huolehti yhteyksistä taitajaan ja painotaloon.

7.3. Lehden ilmestyminen ja jakelu

Globalisti julkaistiin sekä painettuna että nettiversiona, jota voi lukea Changemakerin nettisivuilla. Lisäksi verkoston nettisivuilla julkaistiin lehdestä yksittäisiä artikkeleita, joita jaettiin sosiaalisen median kanavissa.

Globalistin ilmestymisaikatauluksi oli suunniteltu tammi- ja elokuuta, jolloin lehden tilaaminen kouluille oppimateriaalia toimittavassa SubjectAid-palvelussa on vilkkainta. Tämän ilmestymisrytmin on aiemmin todettu myös mahdollistavan parhaiten toimituskunnan työn ajoittuminen lukukausien ajalle sekä palvelevan verkoston kampanja- ja tapahtumanäkyvyyttä.

Kevään lehti kuitenkin viivästy i alkuperäisestä aikataulustaan huomattavasti, kun ensin lehdestä puuttui muutamia teeman kannalta tärkeitä juttuja ja sen jälkeen taittajalta ja painotalosta varatuista aikatauluista myöhästyminen aiheutti lisää haasteita. Lehti 1/2017 ilmestyikin lopulta vasta toukokuun lopussa, mikä osaltaan siirsi helmikuussa aloitetun lehden 2/2017 aikatauluja. Kesällä ilmestymään suunniteltu lehti viivästy i syyskuun loppupuolelle.

Lehden kokonaispainosmäärä pysyi edelleen 7 000 kappaleessa, mutta viivästysten takia painoksen jakaantumiseen eri numeroiden välillä päätettiin tehdä muutoksia. Ensimmäistä numeroa painettiin 2 000 ja toista 5 000 kappaletta. Painomäärän muutoksilla haluttiin mahdollistaa ensimmäisen lehden tilaaminen loppuun ennen seuraavan ilmestymistä.

Painettua lehteä jaettiin Changemakerin omissa tilaisuuksissa että tapahtumissa, joissa verkosto on esillä. Numero 1/2017 lähetettiin alkusyksystä kaikille siihen mennessä vuoden aikana jäseneksi liittyneille. Toisen lehden kohdalla jäsenpostitusta ei tehty jäsenrekisteriuudistuksen takia. Changemakerin toimistolta lehteä oli mahdollista tilata myös seurakuntiin sekä paikallisryhmiin.

Globalistin merkittävimpanä jakelukanavana on useamman vuoden ajan toiminut SubjectAid-palvelu, jonka kautta opettajat ja globaalikasvatuksen parissa työskentelevät voivat tilata lehteä. Vuonna 2017 SubjectAidille toimitettiin yhteensä 4 500 lehteä. Pakolaisuus-lehden pieni painos tilattiin palvelusta loppuun elokuussa pian koulujen alkamisen jälkeen. Naiset ja kehitys -lehden painoksesta jä i kuitenkin valitettavan suuri osa vuoden lopussa varastoon, kun vilkkain tilausaika oli ehtinyt jo päättyä lehden ilmestyessä.

8. JÄSENASIAT

8.1. Jäsenrekrytointi ja jäsenten sitouttaminen

Changemakerin jäseneksi voivat liittyä kaikki 13–35-vuotiaat Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa.

Jäsenrekrytinnissa verkoston pääkohderyhmiä olivat 15–18-vuotiaat sekä korkeakouluopiskelijat. Ensiksi mainittua ikäluokkaa tavoitettiin etenkin kirkollisissa nuorten tapahtumissa ja seurakunta- ja kouluvierailuilla. Yläkoulu- ja lukioikäisiä innostettiin mukaan etenkin verkoston koulutustapahtumiin, kuten Changemaker-viikonloppuihin. Korkeakouluopiskelijoita puolestaan tavoitettiin erilaisissa oppilaitosten tapahtumissa sekä opiskelija- ja ainejärjestöjen tiedotuskanavien kautta. Opiskelijoita kutsuttiin mukaan etenkin teemaryhmiin toteuttamaan verkoston vaikuttamistoimintaa ja Globalistin toimituskuntaan.

Uusien jäsenien toivottiin lähtevän alusta asti aktiivisesti mukaan toimintaan, mihin heitä kutsuttiin henkilökohtaisilla tervetuloviesteillä sekä kertomalla heitä kiinnostavan toiminnan seuraavista tapahtumista. Tietoa uusien jäsenten kiinnostuksen kohteista saatiin liittymislomakkeella, jossa heidän oli mahdollista merkitä itseään eniten kiinnostavat teemat ja toiminnot. Alkusyksystä siihen mennessä vuoden aikana jäseneksi liittyneille lähetettiin myös Globalisti-lehti kotiin ja sen mukana kutsu Changemaker-viikonloppuun. Syksyn jäsenkokouksessa päätettiin, että jatkossa Globalisti-lehteä halutaan lähettää myös pidempään verkostoon kuuluneille kiitoksena ja muistutuksena heidän jäsenyydestään.

Koska henkilökohtainen kutsuminen on tärkeää jäsenrekrytoinnissa, vanhoja jäseniä kannustettiin edelleen rekrytoimaan tuttaviaan mukaan tapahtumiin sekä kertomaan Changemakerin toiminnasta omissa verkostoissaan. Verkostoa erilaisissa tapahtumissa tai vierailuilla (esimerkiksi kouluissa tai rippikoululeireillä) esitelleet sekä uusia jäseniä rekrytoineet vapaaehtoiset saivat toiminnastaan pisteitä Changemakerin jäsenpalkintojärjestelmään. Kerätyillä pisteillä vapaaehtoiset he saattoivat hankkia erilaisia Changemaker-tuotepalkintoja.

Jäsenten osallistumista kaikkeen verkoston toimintaan heidän asuinpaikkakunnastaan riippumatta mahdollistettiin korvaamalla matkakuluja julkisen liikenteen lippuja vastaan sekä järjestämällä mahdollisuus osallistua erilaisten työryhmien kokouksiin myös Skypen välityksellä.

8.2. Jäsenmäärän kehitys ja jäsenrekisteriuudistus

Changemakeriin liittyi vuoden 2017 aikana 225 uutta jäsentä, mikä yli asetetun tavoitteen (200) mukavasti. Jäsenrekisteristä poistui kuitenkin vuoden aikana myös lukuisia henkilöitä. Koska jäsenyyden ikäraja on 13–35 vuotta, tämän iän ylittäneet poistettiin rekisteristä. Heitä oli yhteensä 49. Syksyn jäsenkokouksen päätöksen mukaisesti aloitettiin myös jäsenrekisterin päivitys, jonka perusteella kaikille jäsenille lähetettiin sähköpostiviesti, jolla heitä kutsuttiin päivittämään yhteystietonsa jäsenrekisteriin. Jäsenrekisteriuudistus toteutetaan vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa jäsenrekisteristä päätettiin poistaa henkilöt, joista oli tiedossa ainoastaan sähköposti, joka ei enää toimi, mutta ei muita yhteystietoja. Tämän prosessin myötä rekisteristä poistui 432 henkilöä. Muita jäseniä lähestytään seuraavan vuoden aikana vielä kirjeitse sekä uudemman kerran sähköpostilla, ennen kuin tehdään lisää poistoja.

Yhteensä poistettuja jäseniä oli siis 481, ja verkoston lopullinen jäsenmäärä vuoden 2017 lopussa 1745 henkilöä (vuonna 2016: 2001 henkilöä). Jäsenistä 1325 oli alle 29-vuotiaita. Koko jäsenistön keskimäinen ikä oli 25 vuotta.

9. TIEDOTUS

Changemaker tiedotti toiminnastaan sekä jäsenilleen että laajemmalle yleisölle. Sisäisessä tiedotuksessa verkoston keskeisiä kanavia olivat nettisivut, uutiskirje sekä sosiaalisen median kanavat. Ulkoisessa tiedotuksessa verkosto hyödynsi sosiaalista mediaa, maksettua mainontaa sekä tiedotteita, joita lähetettiin yhteistyössä Kirkon Ulkomaanavun viestintätiimin kanssa.

9.1. Nettisivut

Keskeinen tieto Changemakerin toiminnasta löytyi koottuna verkoston nettisivuille (www.changemaker.fi), joilla julkaistiin mm. uutisia, tietoa verkoston toimintamuodoista, kampanjoista ja erilaisista tapahtumista sekä verkoston tuottamaa materiaalia ja Globalisti-lehden artikkeleita. Sivuston ylläpidosta vastasivat pääasiassa Changemakerin työntekijät mutta sisällöntuottajina toimi myös verkoston vapaaehtoisia, jotka kirjoittavat sivustolle muun muassa uutisia, blogitekstejä ja haastatteluja. Nettisivuilla julkaistiin lisäksi verkoston jäsenkokousten pöytäkirjat sekä tiimin kokousten muistiot. Sivusto on pääasiassa suomenkielinen, mutta siltä löytyy myös ruotsin ja englanninkieliset osiot, joilla julkaistiin tietoa keskeisimmistä toiminnoista. . Nettisivut ovat esteettömät ja yhteensopivat esimerkiksi näkövammaisten käyttämien ruudunlukulaitteiden kanssa.

Changemakerin kampanjalle oli rakennettu pääsivuston yhteyteen Koti kunnasta -kampanjailmeen mukainen alisivusto www.kotikunnasta.fi, jota käytettiin kesällä myös Pakkomatkat-kampanjan

vetoituksen alustana. Kampanjasivut avattiin maaliskuussa, ja niiltä löytyi tietoa kampanjateemasta sekä vinkkejä, miten aiheen parissa voi toimia.

Toinen Changemakerin nettisivujen yhteydessä toiminut alisivusto oli Omin sanoin -hankkeelle tehty www.ominsano.fi -sivusto, jonne koottiin tietoa hankkeesta suomeksi, englanniksi ja arabiaksi ja jossa julkaistiin hankkeessa syntyneitä videoita sekä uutisia ja blogikirjoituksia videopajoista ja yhteisestä tekemisestä.

9.2. Sosiaalinen media

Changemakerin somekanavista tiedotuksellisesti tärkein oli Facebook, jossa verkoston sivulla www.facebook.com/ChangemakerFinland oli vuoden lopussa 3063 tykkääjää (973 enemmän kuin vuoden 2016 lopussa). Seuraajamääriä Facebookissa lisäsivät etenkin Omin sanoin -hankkeen videot, jotka kiinnostivat erittäin laajaa yleisöä. Päivitysten lisäksi Facebookissa tehtiin mainontaa, jolla toiminnasta kerrottiin kohdistetusti Changemakerin kohdeikäryhmälle. Facebook-mainonta oli vuoden aikaa hyvin tuloksellista, ja sen seurauksena koulutustapahtumiin ilmoittautui jälleen lukuisia uusia jäseniä. Changemaker näkyi myös Instagramissa @changemakerfin-tilillä (715 seuraajaa, +241 edellisvuodesta) sekä Twitterissä @ChangemakerFin -tilillä (769 seuraajaa, +147), joiden päivittämisestä vastaavat pääasiassa verkoston vapaaehtoiset.

9.3. Uutiskirje ja sähköpostilistat

Changemakerin ajankohtaisista asioista tiedotettiin kuukausittain lähettävässä suomenkielisessä uutiskirjeessä. Uutiskirjeellä oli vuoden 2017 lopussa 1752 tilaajaa, mikä on 464 tilaajaa enemmän kuin vuoden 2016 lopussa. Tilajamäärää nosti paitsi uudet verkostoon liittyneet jäsenet myös Pakkomatkat-kampanjan nettivetoituksen yhteydessä ollut tilausmahdollisuus.

Suomenkielisen kuukausittaisen uutiskirjeen lisäksi vuonna 2017 oli tarkoitus aloittaa 2-4 kertaa vuodessa ilmestyvän ruotsinkielisen uutiskirjeen julkaiseminen, mutta tämä suunnitelma ei valitettavasti toteutunut. Ruotsinkielisen kirjeen tilaajalistalle oli kuitenkin vuoden loppuun mennessä ilmoittautunut 35 tilaajaa.

Uutiskirjeen lisäksi verkostolla oli käytössään sähköpostilistat teema- ja paikallisryhmille sekä Globalisti-lehden toimituskunnalle ja tiimille. Sähköpostilistoille liittyminen oli mahdollista Changemakerin nettisivuilla sekä jäseneksi rekisteröitymisen yhteydessä jäsenen oman kiinnostuksen mukaan. Listoista kaikki muut olivat avoimia kenelle tahansa liittyä, paitsi tiimin lista, joka toimi vain tiimin ja työntekijöiden välisenä viestintäkanavana. Keskeisistä sähköpostilistoista Globalisti-listalla oli vuoden lopussa 198 tilaajaa (+69 edellisestä vuodesta), rauharyhmän listalla 264 (+100), talouslistalla 134 (+46) ja ympäristölistalla 254 (+109) tilaajaa.

9.4. Graafinen uudistus ja painotuotteet

Tapahtumia varten Changemakerilla on käytössään myös painettuja yleisesitteitä sekä muita painomateriaaleja. Materiaaleja tuotetaan yleensä kerralla suurempi erä, jonka jälkeen niitä jaetaan useamman vuoden ajan. Näin on ollut mm. verkoston tapahtumissa jakamien globaalikasvatusmateriaalien sekä aikaisempien yleisesitteiden kohdalla. Painomateriaalien ulkoasu on noudattanut verkoston vuonna 2011 tehtyä graafista ohjeistusta, joka on pohjautunut osin Kirkon Ulkomaanavun käyttämiin ohjeisiin.

Loppuvuodesta 2017 Changemaker-verkostossa päätettiin toteuttaa graafisen ohjeen uudistus, jonka alullepanijana oli Kirkon Ulkomaanavussa syyskuussa tehty logo- ja visuaalisen ilmeen uudistus. Koska Changemaker on osa Kirkon Ulkomaanapua, nähtiin hyväksi, että myös verkoston

visuaalinen ilme seuraa KUA:n ohjeita esimerkiksi fonttien ja joidenkin värien osalta, jolloin yhteisten materiaalien tekeminen ja esimerkiksi nettisivujen ylläpidon toteuttaminen on helpompaa sekä verkoston materiaalit tunnistettavissa myös KUA:n materiaaleiksi. Changemakerin graafisen ohjeen päivityksen toteutti graafikko Ossi Gustafsson HiekkaGraphicsista. Uuden ohjeen värejä päivitettiin osin KUA:n logon värien pohjalta, mutta mukaan haluttiin myös selkeästi nuorisoverkoston omia värejä ja aiempaa laajempi värivalikoima. Uudistuksen tavoitteena oli paitsi yhtenäistää ohjeet fonttien osalta, myös raikastaa verkoston visuaalista ilmettä. Samassa yhteydessä päädyttiin ottamaan käyttöön uusi väriverio Changemakerin logosta, joka itse asiassa noudattaa samaa värimaailmaa, joka Norjan Changemakerilla on käytössä alkuperäisessä Changemaker-logossa.

Graafisen ohjeen uudistuksen jälkeen tilattiin uusi painos verkoston yleisesitettä, jota edellisenä syksynä oli KUA:n visuaalista uudistusta ennakoiden otettu vain pieni painos. Päivitettyä esitettä tilattiin suomeksi 5 000, ruotsiksi 1 000 ja englanniksi 200 kappaletta. Ensimmäinen täysin uutena uudella ohjeella toteutettu materiaali oli puolestaan Rauhan tekijät -materiaali, jonka tilausmäärät olivat suomeksi 2 000 ja ruotsiksi 200 kappaletta. Verkoston käytössä olevan uutiskirjepohjan sekä nettisivujen ilmeen uudistuksen päätettiin siirtää seuraavalle vuodelle, jotta ne voidaan valmistella rauhassa.

10. PAIKALLINEN TOIMINTA

Changemaker on valtakunnallinen verkosto, joka toimii eri puolilla Suomea. Paikallinen toiminta voi olla sekä nuorten itse tai seurakunnan tukemana järjestämää säännöllistä toimintaa että pop up -tyyppistä.

10.1. Paikallinen toiminta

Vuoden 2017 tavoitteena oli, että Changemakerin paikallista toimintaa järjestettäisiin ainakin viidellä paikkakunnalla. Keväällä säännöllisiä kokoontumisia järjestettiin toimiston tapahtumaraporteilla saamien tietojen mukaan Jyväskylässä, Haapavedellä sekä vuoden alussa uutena aloittaneessa Ylöjärven ryhmässä. Näistä Haapaveden ja Ylöjärven ryhmät toimivat seurakunnan yhteydessä ja osallistujat olivat yläkoulu- ja lukioikäisiä. Jyväskylän ryhmässä jäsenenä oli pääasiassa yliopisto-opiskelijoita, mutta kokoontumisia järjestettiin seurakunnan oppilaitostyön kautta saadussa tilassa.

Elokuussa paikallinen toiminta alkoi myös muutaman vuoden tauon jälkeen Espoossa, missä Espoonlahden seurakunnasta kevään Changemaker-viikonloppuun innostuneet nuoret perustivat seurakunnan yhteyteen oman ryhmän. Muista ryhmistä aktiivista toimintaa jatkoivat Jyväskylä ja Ylöjärvi. Lisäksi Helsingissä pidettiin alkusyksystä kokoontuminen, jonka tavoitteena oli aloittaa paikallisryhmätoiminta usein toimistolla kokoontuvien teemaryhmien rinnalla. Kun suunnittelukokouksen jälkeiseen ensimmäiseen iltaan ei kuitenkaan saapunut uusia osallistujia, jäsenten innostus uuden toiminnan järjestämiseksi Helsingissä lopahti nopeasti.

Näiden lisäksi verkoston listoilla on yhä paikallisryhmät Iisalmissa, Joensuussa, Kuopiossa, Oulussa, Tampereella ja Turussa, jotka ovat aiempina vuosina olleet aktiivisia tai joissa edelleen on verkoston yhteyshenkilö, vaikka tämä ei yksin olisikaan järjestänyt toimintaa. Vuoden aikana kokonaan lakkautettuja ryhmiä, joissa ei ollut ollut toimintaa yli kahteen vuoteen tai ketään yhteyshenkilöä tänä aikana olivat: Kajaani, Laihia, Porvoo ja Vaasa. Mikäli paikkakunnille myöhemmin viritään uutta kiinnostusta, ryhmien perustaminen onnistuu helposti uudestaan.

Paikallisryhmien toiminta oli eri paikkakunnilla hyvin erilaista. Opiskelijaikäisten Jyväskylän ryhmä järjesti säännöllisesti teemailtoja ja tapahtumia sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa. Ryhmä näkyi myös useissa yliopiston tapahtumissa, kuten avajaismessuilla ja kehitysyhteistyöviikolla. Lisäksi Jyväskylän vapaaehtoiset osallistuivat lipaskeräyksiin sekä kirjoitti kirjeitä paikallisille kaupoille reilun suklaan ja MSC-sertifioidun kalan lisäämiseksi kauppojen valikoimaan. Ylöjärven ryhmän toiminta painottui varainhankinnallisiin tempauksiin, kuten kirpputoritapahtuman järjestämiseen sekä kahvion pitämiseen seurakunnan tilaisuuksissa. Toiminnalla kerättyjä varoja ohjattiin Kirkon Ulkomaanavun työhön. Espoossa ja Haapavedellä ryhmät järjestivät sekä omia kokoontumisia, että näkyivät alueen tapahtumissa. Esimerkiksi Espoossa vapaaehtoiset olivat aktiivisesti mukana #luojankiitos -nimisessä tapahtumassa kauppakeskus Isossa Omenassa, missä he järjestivät minimielenosoituksen keräten ihmisiltä iskulauseita ja lupauksia paremman maailman puolesta ständille pystytettyihin pieniin kyltteihin.

Tietoa paikallisryhmien toimintasuunnitelmista ja toteutuneesta toiminnasta kerättiin ryhmien netissä täyttämien tapahtumaraporttien avulla sekä pitämättä yhteyttä ryhmiin. Paikallisryhmätoimintaa tukeva koordinaattori myös vieraili kaikkien toimintaa järjestäneiden ryhmien luona vuoden aikana.

10.2. Paikallisen toiminnan tukeminen

Paikallista toimintaa tuettiin tarjoamalla alueellista kampanjakoulutusta sekä valmiita toimintaideoita lukukausien ajalle. Ideoita paikalliseen toimintaa -ohjelmaehdotukset julkaistiin verkoston nettisivuilla ja niistä tiedotettiin myös uutiskirjeessä. Vinkeistä saatiin hyvää palautetta, että tarjosivat tukea toiminnan suunnitteluun, vaikka tietävästi yksikään ryhmä ei käyttänyt niitä sellaisenaan. Pakolaisuusteemainen kampanjointi sen sijaan koettiin ilmeisen haastavaksi paikallisella tasolla, ja koulutuspyyntöjä ei tullut lainkaan. Changemaker-koordinaattorin vierailuilla kuitenkin pohdittiin, millaisia toiveita ja tarpeita kullakin ryhmällä verkostolle on ja miten ryhmiä voidaan tukea aiempaa yksilöllisemmin.

Changemaker tuki paikallista toimintaa myös kulukorvauksilla, joilla ryhmät saattoivat kattaa esimerkiksi tapahtumien esittelypaikkamaksuja, tarvikehankintoja ja koulutustilaisuuksien tilavuokria. Paikallisen toiminnan tukea oli mahdollista saada myös ryhmän kokoontumisaktiivisuudesta riippuen 50–100 euroa lukukaudessa pieniin tarjoilukuluihin.

11. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Changemaker kehitti vuonna 2017 kansainvälistä toimintaansa sekä muiden maiden sisarverkostojen että ACT-alliansin kanssa. Uusien toimijoiden innostamiseksi mukaan verkoston kansainvälien toiminnan pariin päätettiin myös perustaa uusi kansainvälisten asioiden työryhmä.

11.1. Yhteydenpito Changemaker-verkostojen kesken

Changemaker-toiminta on alun perin lähtöisin Norjasta, mistä se on levinnyt useisiin muihin maihin. Vuonna 2017 Changemaker-verkostoja toimi Norjan ja Suomen lisäksi myös Islannissa, Kambodzassa, Keniassa ja Tanskassa. Uutena Changemakerin kansainväliseen verkostoon hakemuksensa lähetti Somaliassa toimiva REJADH-verkosto. Skype-neuvotteluissa uuden hakijan soveltuvuudesta Changemaker-verkostoon ei oltu aivan vakuuttuneita, sillä hakemus tarjosi kovin vähän tietoa, ja siksi REJADH päätettiin hyväksyä alkuun vuoden ajaksi koejäseneksi.

Suomen Changemaker teki kansainvälistä yhteistyötä ja piti yhteyttä näistä verkostoista etenkin Norjan ja Kambodzan kanssa. Vuonna 2017 kansainvälisen toiminnan painopistettä siirrettiin kokoustoiminnasta kohti yhteistä vaikuttamistoimintaa sekä koulutusvaihtoa. Tämän edistämiseksi Suomen Changemaker lähetti yhden jäsenen Norjan Changemakerin Student Weekend - tapahtumaan, joka järjestettiin 24.–26.2. Bergenissä ja kaksi jäsentä SommerSNU-koulutusleirille, joka pidettiin 28.6.–2.7. Oslolla. Bergenissä Suomea edusti Mirna Aho. Noin 50 hengen tapahtuma kokosi pääasiassa opiskelijoita eri puolilta Norjaa ja myös muista Changemaker-verkostoista. Viikonlopun kantavana teemana olivat nuorten vaikuttamismahdollisuudet, joita käsiteltiin ohjelmassa monipuolisesti.

SommerSNU:ssa Suomea edustivat Pyry Mikkonen ja Anni Valden, joka toimi myös yhteyshenkilönä muihin verkostoihin. Tapahtumaan osallistui vajaa sata osallistujaa Norjasta sekä edustajat myös Kambodzan, Kenian ja Tanskan sisarverkostoista. Ohjelmassa oli erilaisia koulutuksia sekä Norjan Changemakerin uuden Skatt 2.0. -kampanjan avajaistapahtuma. Lisäksi viikon aikana juhlistettiin Norjan Changemakerin 25-vuotista taivalta.

Suomen Changemaker-viikonloppuihin ei vuoden aikana kutsuttu osallistujia muista verkostoista, sillä edellisen vuoden kansainvälisen kokouksen ja englanniksi pidetyn koulutustapahtuman jälkeen kevään tapahtuma haluttiin vaihteeksi kokonaan suomeksi. Myöskään syksyllä ei lopulta lähetetty varsinaista osallistumiskutsua muille verkostoille, mutta Norjan Changemakerilta pyydettiin mukaan kouluttaja veroteemasta, jossa sisarverkosto on tehnyt vaikuttavaa kampanjatyötä.

11.2. ACT-allianssin Community of Practice on Youth Participation

Kirkon Ulkomaanapu on ACT-allianssin (ACT Alliance) jäsen. ACT on kirkollisten kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja vaikuttamistyön toimijoiden yhteenliittymä. ACT-allianssin yhteydessä toimii eri teemoihin keskittyneitä yhteisöjä (Community of Practice, CoP). Osana Kirkon Ulkomaanapua Changemaker oli mukana Community of Practice on Youth Participation -yhteisössä, joka kokoontui Skype-kokouksiin muutaman kuukauden välein pohtimaan nuorten osallisuutta ja jakamaan parhaita käytäntöjä nuorisotoiminnan tukemiseksi.

CoP on Youth Participation -kokouksissa Suomen Changemakeria edusti pääasiassa Anni Valden. Vuonna 2016 alkanut toiminta haki kevään aikana vielä muotoaan mutta syksyllä se oli jo tavoitteellisempaa. Skype-kokouksissa jaettiin tietoa ja parhaita käytäntöjä eri nuorten parissa toimivien kehitysyhteistyöjärjestöjen kesken sekä pohdittiin, miten nuorten ääntä voisi jatkossa saada paremmin kuuluville ACT-allianssissa.

12. OMIN SANAIN -HANKE

Changemakerin vuonna 2016 käynnistyneen kaksivuotisen Omin sanoin – In My Own Words -hankkeen tavoitteena oli tukea ja voimaannuttaa turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneita nuoria aktiiviseen osallistumiseen ja rohkaista heitä oman äänensä esilletuomiseen videotyöskentelyn avulla. Hanke toteutettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella, joka mahdollisti myös projektikoordinaattorin palkkaamisen hankkeeseen.

Hankkeen keskeisiä toimintamuotoja olivat videotyöpajat kohderyhmän nuorille ja pajojen yhteydessä järjestetyt näytökset. Videopajoja järjestettiin huhtikuun 2016 ja marraskuun 2017 välillä yhteensä 18, joista suurin osa vuonna 2017. Yksi paja koostui yleensä 8-12 kokoontumiskerrasta, joiden aikana rakennettiin ensin luottamus osallistujien kesken, opeteltiin

videoiden tekemisen perustaitoja, käsikirjoitettiin tarinoita ja lopuksi kuvattiin ja editoitiin videot. Vaihtoehtoisina toteutusmuotoina olivat muutamat leirimuotoisesti toteutetut intensiivipajat. Työvälineinä käytettiin pääasiassa kännyköitä sekä ilmaisia videon- ja kuvankäsittelyohjelmia, joiden avulla nuorten on mahdollista myös itse toteuttaa videoita myöhemmin.

Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä olivat turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneet 18–30-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. Videopajat osallistivat yhteensä 164 nuorta kymmenellä eri paikkakunnalla: Espoossa, Helsingissä, Hämeenlinnassa, Jyväskylässä, Kirkkonummella, Kokemäellä, Oulussa, Pudasjärvellä, Tampereella ja Turussa.

Pajoissa valmistui yhteensä 23 julkisen näytöksen saanutta elokuvaa, joita nähtiin 33 eri näytöksessä ympäri Suomea. Joulukuun 2017 puoliväliin mennessä näytöksillä oli tavoitettu arviolta 3 300 ihmistä. Osa tapahtumista oli Changemakerin itse järjestämiä, osa erilaisia yhteistyötahojen tilaisuuksia. Näytöksissä turvapaikanhakijoilla ja yleisöllä oli myös mahdollisuus elokuvien herättämistä ajatuksista. Näytösten lisäksi 21 videoista julkaistiin ja jaettiin hankkeen nettisivuilla sekä Changemakerin Facebook-sivulla, missä ne tavoittivat erittäin paljon katsojia.

Toiminnan suurimpana haasteena oli haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten vaikea ja epävakaa elämäntilanne, mikä heijastui usein heikkona ja ailahtelevana osallistumishalukkuutena. Moni pajan aloittanut keskeytti tai osallistui hyvin epäsäännöllisesti, mikä johti siihen, että moni videopajoissa aloitettu video ei koskaan valmistunut. Videoiden määrää ei kuitenkaan voida pitää hankkeen onnistumisen mittarina, vaan etusijalle tulee nostaa osallistujien kokemukset. Pajoissa keskityttiin ennen kaikkea yhdessä tekemiseen, kohtaamismahdollisuuksiin ja keskusteluihin. Mediataitojen oppimisen lisäksi prosessin aikana tutustuttiin, rakennettiin luottamusta ja opittiin suomalaisesta kulttuurista. Pajoissa opittiin taitoja, jota ovat monelle osallistujalla hyödyksi tulevaisuudessa ja auttavan myös kotoutumisessa. Suurin osa hankkeeseen osallistuneista nuorista kokikin osallistumisen erittäin myönteisenä.

Changemaker-verkoston aktiiveja pyrittiin vuoden aikana osallistamaan hankkeeseen kutsumalla heitä mukaan osaan työpajoista sekä järjestämään paikallista toimintaa yhdessä hankkeen osallistujien kanssa. Koska hankkeen kohderyhmänä oli hyvin haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, joiden kanssa työskentely vaati myös erityistä herkkyyttä ja osaamista, ja koska monet pajoista toteutui paikkakunnilla, joilla ei ollut samalla hetkellä Changemakerin säännöllistä paikallistoimintaa, jäi hanke lopulta varsin irralliseksi verkoston muusta toiminnasta. Hankkeen tuoma näkyvyys toi kuitenkin paljon positiivista julkisuutta verkostolle ja lisäsi ihmisten kiinnostusta myös Changemakerin muuta toimintaa, etenkin Pakkomatkat-kampanjaa kohtaan. Hankkeen yleisönäytökset ja niissä käydyt keskustelut toivat myös erilaisia ihmisiä yhteen ja loivat mahdollisuuksia kohtaamiselle sekä ennakkoluulojen rikkomiselle ja ymmärryksen lisäämiselle turvapaikanhakijoiden ja kantaväestön välillä.